

Udviklingen i den internationale og danske økonomi

DEN INTERNATIONALE ØKONOMI

Udviklingen på de internationale penge- og kapitalmarkeder i den sidste del af 1979 havde mest af alt karakter af en veritabel rentekrig.

Diskontoforhøjelserne i OECD-landene var hyppige specielt i oktober og november måned. I England blev diskontoen den 15. november således sat op med ikke mindre end 3 pct. point til 17 pct. Renteniveauet kulminerede dog tilsyneladende i november-december måned, hvor prime rate i USA nåede op på 15¾ pct.

Den 4. november 1979 besatte iranske studenter den amerikanske ambassade i Teheran og tog ambassadepersonalet som gidsler. Den langvarige besættelse af ambassaden, som endnu ikke har fundet sin løsning, medførte en betydelig skærpelse af det i forvejen spændte forhold mellem Iran og USA. Som reaktion på gidseltagningen standsede præsident Carter for amerikanske olie-køb i Iran og lod alle iranske tilgodehavender i amerikanske banker og deres udenlandske datterselskaber indefryse. De internationale relationer blev yderligere forværret, da Sovjetunionen kort før nytår besatte Afghanistan. USA's modtræk har foreløbigt været et stop for eksport af korn og avanceret teknologi til Sovjetunionen.

Usikkerheden omkring situationen i Iran og den øgede spænding mellem USA og Sovjetunionen har fået guldpriserne til at stige meget kraftigt. Den 26. december overskred guldprisen den psykologiske grænse på 500 \$ pr. ounce, og i januar nåede prisen helt op mellem 800 og 900 \$ inden den faldt brat igen til omkring 600 \$. Dollaren svækkedes i slutningen af 1979, hvor \$/DM kursen faldt med 5 pct. i løbet af november og december. Kursrelationen har dog rettet sig noget i januar.

På OPEC-landenes topmøde den 17.-20. december 1979 lykkedes det ikke at opnå enighed om et fælles prissystem. Kort før mødet hævdede en række af de »moderate« lande, herunder Saudi Arabien olieprisen til 24 \$ pr. tønde svarende til en stigning på 33 pct. OPEC-landenes priser ligger herefter mellem 24 og 32 \$ pr. tønde. Saudi Arabiens pris på olie lå ved udgangen af 1978 på 12,6 \$ pr. tønde. I løbet af 1979 er olieprisen således blevet forhøjet med næsten 100 pct.

De højere oliepriser vil forstærke betalingsbalance- og inflationsproblemerne

i de vestlige industrialiserede lande og lægge yderligere en dæmper på den økonomiske vækst. OECD ventede en vækst i BNP på 1 pct. i 1980 i hele OECD-området mod $3\frac{1}{4}$ pct. i 1979 under forudsætning af en fastfrysning af de oliepriser, der gjaldt før de seneste forhøjelser. Med en gennemsnitlig oliepris på 26 \$ pr. tønde ventes kun en BNP vækst på 0,3 pct. i 1980, og inflationen vil stige til 10 pct. mod knapt 9 pct. i 1979, og OECD-områdets betalingsbalanceunderskud vil stige til 50 mia. \$ mod 29 mia. \$ i 1979.

USA. BNP i faste priser steg ifølge en foreløbig opgørelse med 2,3 pct. i 1979. Væksten i fjerde kvartal var 1,4 pct., hvilket var en betydelig afmatning i forhold til stigningen i tredje kvartal på 3,1 pct. Recessionstendenserne i amerikansk økonomi ventes yderligere uddybet i 1980, hvor der forudses et fald i BNP. Industriproduktionen steg i 1979 med i gennemsnit 4 pct. i forhold til 1978, mens der i 1980 ventes et fald på 3 pct. Stigningstakten i forbrugerpriserne fortsætter, og i november lå de således 12,6 pct. højere end i november 1978. I 1980 ventes inflationen fortsat at ligge omkring dette historisk set meget høje niveau. Det private forbrug, der har været det mest ekspansive element i den økonomiske vækst i USA fra og med 1976, lå stadig i slutningen af 1979 på et uventet højt niveau.

Vesttyskland. I 1979 var væksten i BNP i faste priser skønsmæssigt godt 4 pct. Selvom der ventes en noget lavere stigning – omkring et par procent – vil Vesttyskland være blandt de OECD lande, der klarer sig bedst i 1980. Industriproduktionen lå i de første 10 måneder i 1979 5,2 pct. højere end året før. Underskuddet på betalingsbalancen er for januar–november 1979 opgjort til 8,7 mia. DM mod et overskud i samme periode 1978 på 14,6 mia. DM. Også i 1980 ventes et betydeligt underskud. Forbrugerpriserne, der i 1979 i gennemsnit steg 4,5 pct., ventes i 1980 at vise en svag stigning til omkring 5 pct.

Storbritannien slås fortsat med store økonomiske problemer. Margaret Thatchers politik, der indebærer en opgivelse af indkomstpolitikken og en liberalisering på en lang række andre områder, har til formål at øge den meget lave produktivitet i engelsk erhvervsliv. Denne politik bærer imidlertid først frugt på længere sigt, og i den mellemliggende periode gør ulemperne i form af stigende priser og stigende arbejdsløshed sig gældende.

DEN DANSKE ØKONOMI

Den økonomiske og politiske udvikling i slutningen af 1979

Folketingsvalget den 23. oktober ændrede ikke afgørende styrkeforholdet mellem de forskellige partigrupperinger. Generelt blev de gamle partier styrket en smule og antallet af partier, der er repræsenteret i Folketinget, blev nedsat fra

11 til 10. SV-regeringen blev afløst af en ren socialdemokratisk mindretalsregering.

På grund af de nye olieprisstigninger blev underskuddet på betalingsbalancen næsten fordoblet i 1979, og på baggrund af den stadige forværring af Danmarks økonomiske situation bebudede statsminister Anker Jørgensen allerede i sin åbningstale den 6. november en række midlertidige kriseindgreb. Indgrebene skulle skaffe regeringen et pusterum til udarbejdelsen af en mere langsigtet lovgivning, der skulle sikre en klar og vedholdende nedgang i betalingsbalanceunderskuddet først og fremmest gennem en styrkelse af erhvervslivets konkurrenceevne.

De midlertidige kriseindgreb blev vedtaget i Folketinget den 14. november. Det vigtigste element var et totalt pris- og lønstop gældende til udgangen af 1979. Derudover blev der sat en midlertidig stopper for kreditudvidelsen til forbrugsformål via det uorganiserede kapitalmarked.

Efter forhandlinger med arbejdsmarkedets parter og erhvervslivets organisationer fremlagde statsministeren den 4. december et forslag til en helhedsløsning, der skulle afløse de midlertidige kriseindgreb. Som en optakt til de politiske forhandlinger blev den danske krone nedskrevet med 5 pct. overfor de andre valutaer i EMS den 30. november.

Det bærende element i regeringens helhedsplan var en meget stram indkomstpolitik, der dels bestod af et indgreb overfor den automatiske dyrtidsregulering og dels et forbud mod øvrige lønstigninger (herunder lønglidning) med kun ganske enkelte undtagelser. Som kompensation til lønmodtagerne for denne tilbageholdenhed ønskede regeringen, at der blev gennemført en begyndende ØD-ordning. Denne bestod i et forslag om obligatorisk overskudsdeling på 10 pct. af det regnskabsmæssige nettoresultat efter skat. Bidragene skulle enten indbetales til en fælles investerings- og beskæftigelsesfond eller indbetales i form af ansvarlig kapital til en særlig virksomhedsfond, der skulle ledes af virksomhedens ansatte. De politiske forhandlinger viste imidlertid, at det var umuligt for regeringen at få forslaget om denne begyndende ØD-ordning igennem Folketinget, og den 17. december måtte regeringen derfor for at undgå endnu et valg fremlægge en revideret kriseplan. I den reviderede form blev lønstoppet kraftigt svækket som betaling for, at ØD-ordningen blev opgivet. I den reviderede form fik regeringen med skiftende flertal vedtaget sine kriseforslag i Folketinget den 21. december.

Indkomstpolitikken bliver nu lempet så lønglidning, løfteparagraffer (og taktregulering) holdes udenfor lønstoppet og får lov at fungere normalt. Hvorimod indgrebet overfor dyrtidsreguleringen opretholdtes. Dette indebærer, at det lønregulerende pristal nulstilles pr. 1. januar 1980, at brændsels- og energiposterne tages ud af beregningsgrundlaget samt, at de dyrtidsportioner, der udløses i januar 1980, ikke kommer til udbetaling. Derudover blev skattelovgivningen strammet på forskellige områder. Selskabsskatten blev sat op fra 37 pct.

til 40 pct., formueskatten blev hævet, og statsgrundskylden på landbrugsjord blev midlertidigt hævet for at neutralisere dette erhvervs devalueringsevinst. Derudover blev visse investeringsforeninger gjort skattepligtige, og afskrivningsreglerne blev skærpet så der f. eks. ikke længere gives et ekstraordinært investeringsfradrag på 10 pct. for maskiner og inventar.

Danmarks internationale kreditværdighed

Betalingsbalanceunderskuddet i 1979 blev ca. 15 mia. kr. eller omkring dobbelt så stort som i 1978, og Danmarks udlandsgæld lå ultimo 1979 tæt ved 80 mia. kroner.

Et lands internationale kreditværdighed vurderes ud fra en lang række faktorer, herunder politisk stabilitet og økonomisk udvikling. I forbindelse med sidstnævnte anvendes ofte et par nøgletal. Det ene viser landets samlede udlandsgæld i pct. af BNP, det andet nettorenteudgifterne i forhold til eksporten af varer og tjenester. Danmarks udlandsgæld i pct. af BNP lå ved udgangen af 1979 på ca. 23 pct. mod 20 pct. ved udgangen af 1978. Nettorenteudgifterne i pct. af eksporten var i 1979 godt 6 pct. eller næsten et pct. point mere end året før.

Ingen af disse procenter er faretruende høje, men den hastige vækst i udlandsgælden har givet anledning til bekymring, og spørgsmålet om Danmarks kreditværdighed på længere sigt har i de sidste måneder indtaget en central plads i den offentlige debat.

Mest opmærksomhed vakte nationalbankdirektør Erik Hoffmeyers artikel i Berlingske Tidende om emnet. »Vejen til afgrunden« består ifølge Hoffmeyer af 6 faser. 1. fase indebærer, at vi ved stadig gældsætning til udlandet mister vores bevægelsesfrihed til selv at udforme den økonomiske politik. I fase 2 mister vi international respekt og dermed indflydelse. I fase 3, som Hoffmeyer vurderer Danmark er nået et stykke ind i, får vi vanskeligheder med at optage lån, lånene bliver mindre og renten højere. Derimod er vi endnu ikke kommet til fase 4, at måtte bede om assistance fra internationale organisationer, fase 5, at der dannes et konsortium bestående af vore kreditorer, fordi vi ikke længere kan imødekomme vore forpligtelser, og endelig sidste fase, at vort velfærdssamfund og politiske stabilitet går i opløsning. Hoffmeyer konkluderer, at også disse sidste tre faser kan blive aktuelle for Danmark, hvis de store underskud får lov til at fortsætte.

Produktion og beskæftigelse

For perioden september–november viser Danmarks Statistiks opgørelse af industriens ordre- og omsætningssituation en omsætningsfremgang på 17 pct. i forhold til året før. Fremgangen på eksport- og hjemmemarked var henholdsvis

18 og 16 pct. Ordreindgangen fra eksportmarkedet steg 20 pct. og fra hjemmemarkedet 17 pct., mens ordrebeholdningen steg henholdsvis 18 og 24 pct.

Industriens ordre- og omsætningssituation: Hovedområder – årlig ændring i pct. september–november 1979 i forhold til september–november 1978

	Omsætning (lb. priser)	Pris	Omsætning (mængde)	Ordre- indgang	Ordre- beholdning
Industri i alt excl. skibsværfter	+17	11	+5	+18	+21
heraf:					
Investeringsgodeindustri	+10	8	+2	+18	+17
Mellemproduktindustri	+31	20	+9	+32	+29
Forbrugsgodeindustri	+10	6	+4	+10	+19

Nedenstående tabel viser industriens ordre- og omsætningssituation for de enkelte brancher i perioden juli–september 1979.

Industriens ordre- og omsætningssituation: Brancher – årlig ændring i pct. juli–september 1979 i forhold til juli–september 1978

	Omsætning (lb. priser)	Pris	Omsætning (mængde)	Ordre- indgang	Ordre- beholdning
Nærings- og nydelsesmiddelindustri	+ 6	+ 5	+ 3	+ 4	+14
Tekstil-, beklædning- og læderindustri	+12	+ 9	– 1	+10	+18
Træ- og møbelindustri	+21	+ 7	+13	+18	+22
Papir- og grafisk industri	+14	+10	+ 3	+12	+17
Kemisk industri	+31	+23	+ 5	+33	+33
Sten-, ler- og glasindustri	+18	+10	+ 6	+20	+19
Jern- og metalværker og støberier	+ 9	+13	–10	+28	+11
Jern- og metalindustri					
excl. skibsværfter	+13	+ 8	+ 5	+20	+15
Anden industri	+ 5	+10	– 5	+ 7	+44

Arbejdsløshedssituationen. For november er det gennemsnitlige antal registrerede ledige opgjort til 144.600. Sæsonkorrigeret var tallet 140.200 svarende til en ledighedsprocent på 5,3 mod 7,1 i november 1978.

Ifølge arbejdsformidlingsstatistikken var antallet af nyanmeldte ledige pladser (der havde stået ubesat i mindst 1 uge) 989 ved udgangen af november 1979. For perioden september–november 1979 var antallet af ledige pladser 5 pct. mindre end året før.

Beskæftigelsen. Antallet af arbejdere og funktionærer i industrien var ved udgangen af oktober 1979 384.300, hvilket er 4.700 flere end et år tidligere.

I august 1979 var der beskæftiget 162.200 arbejdere og medarbejdende mestre ved bygge- og anlægsvirksomhed. Det var 5.200 færre end året før.

Betalingsbalance og udenrigshandel

Danmarks Statistiks foreløbige opgørelse af betalingsbalancen for tredje kvartal 1979 viste et underskud på de løbende poster på 4,7 mia. kr., mens underskuddet i tredje kvartal 1978 var 1,4 mia. kr. For de første tre kvartaler var underskuddet dermed nået op på 11,0 mia. kr., hvilket var mere end dobbelt så meget som i samme periode 1978.

Det fremgår af følgende tabel, hvordan de enkelte poster på betalingsbalancen har bidraget til underskuddet.

Betalingsbalancens løbende poster I.-III. kvartal 1979

	Indtægter	Udgifter	Netto- indtægter	Netto- indtægter
	I.-III. kvartal 1979			I.-III. kvartal 78
	mio. kr.			
Eksport (fob)/import (fob)	54.850	67.760	-12.910	-9.415
Søtransport	9.020	6.555	2.465	2.020
Rejser	5.075	5.825	- 750	145
Øvrige varer og tjenesteydelser	7.600	3.720	3.880	3.575
De europæiske fællesskaber	4.475	1.745	2.730	3.070
Renter, udbytter o. l.	3.190	8.120	- 4.930	-3.520
Ensidige overførsler	315	1.790	- 1.475	- 810
I alt	84.525	95.515	-10.990	-4.935

Forværringen i rejsebalancen er på knapt 900 mio. kr. Rejsevalutaindtægterne er for de første ni måneder af 1979 opgjort til 5,1 mia. kr., hvilket er en stigning på 8 pct. i forhold til samme periode 1978, mens rejsevalutaudgifterne er steget med 28 pct. til 5,8 mia. kr.

Merindførslen for januar-november er af Danmarks Statistik opgjort til 18,1 mia. kr., hvilket er 28,0 pct. mere end i samme periode 1978. Udførslen er steget med 19,7 pct. og vareimporten med 21,2 pct.

Væksten i industrieksporten har været stor. For de første tre kvartaler var stigningen på 18,6 pct. eller 5,7 mia. kr. Størstedelen af stigningen er gået til Danmarks traditionelle eksportmarkeder. Til Sverige er industrieksporten vokset med 1,2 mia. kr. til 6,5 mia. kr., til Vesttyskland med 1,1 mia. kr. til 5,8 mia. kr. og til Storbritannien med 0,8 mia. kr. til 3,8 mia. kr.

Den samlede indførsel og udførsel, månedsvis 1978 og 1979 (værdi i mio. kr.)

	Indførsel		Udførsel		Merindførsel	
	1978	1979	1978	1979	1978	1979
Januar	6.463	6.974	4.711	5.360	1.752	1.614
Februar	6.231	6.682	5.281	5.319	949	1.363
Marts	6.851	8.355	5.206	7.097	1.645	1.258
April	6.356	7.475	5.350	6.374	1.006	1.101
Maj	6.613	8.416	5.415	6.194	1.198	2.222
Juni	6.755	7.666	6.015	6.450	740	1.216
Juli	5.336	7.706	4.061	5.223	1.275	2.483
August	6.856	8.470	5.281	6.319	1.575	2.152
September	6.857	7.955	5.874	6.877	983	1.079
Oktober	7.252	9.606	5.954	7.726	1.298	1.880
November	7.512	9.240	5.788	7.510	1.724	1.730
Januar-november	73.081	88.550	58.937	70.450	14.144	18.100
December	7.098		5.810		1.287	
Året i alt	80.179		64.747		15.432	

De kraftige prisstigninger på olieprodukter har forringet Danmarks bytteforhold, idet priserne på eksportvarerne er vokset meget langsommere end priserne på importvarerne. Fra tredje kvartal 1978 til tredje kvartal 1979 blev bytteforholdet forringet med 8 pct. Under den første oliekrise blev bytteforholdet forringet med 12 pct. i gennemsnit fra 1973 til 1974.

Forbrug og investeringer

Forbrug. Detailomsætningsindekset for august-oktober 1979 var i løbende priser 7,9 pct. højere end i samme periode 1978. Målt i mængder og sæsonkorrigeret viste indekset i forhold til den forrige tre måneders periode et fald på 1,9 pct.

Antallet af nyregistrerede biler lå mellem 8000 og 9500 om måneden i perioden juli-oktober 1979. Det er et relativt lille antal, og nyregistreringerne var da også 25 pct. lavere end i samme periode 1978.

Erhvervsinvesteringer. Der blev nyregistreret 20.624 vare- og lastbiler i januar-oktober 1979. Det var 14,4 pct. flere end i samme periode året før.

I tredje kvartal 1979 blev der påbegyndt 1.098.000 m² erhvervsbyggeri, hvilket var 5,9 pct. mere end i tredje kvartal 1978. Påbegyndelserne af avlsbygninger til landbruget tegnede sig for knapt halvdelen af de påbegyndte kvadratmetre. Påbegyndelserne af fabrikker og værksteder faldt fortsat, mens der var en stigning for kontorer og butikker.

Boligbyggeriet. Antallet af påbegyndte boliger var i januar-november 1979 28.586, svarende til et fald på 10,0 pct. i forhold til samme periode 1978. An-

tallet af fuldførte boliger var 9,2 pct. lavere, mens antal boliger under opførelse ved udgangen af november 1979 var 2,5 pct. lavere end et år tidligere.

Pris- og lønudviklingen

Prisindeks

	Råvare- prisindeks		Engros- prisindeks		Forbruger- prisindeks		Måned- prisindeks	
	1978	1979	1978	1979	1978	1979	1978	1979
	1968=100 ¹⁾		1968=100		1975=100		Jan. 1975=100	
Januar	294	286	216	224	129,2	137,9	128,2	135,3
Februar	291	297	218	227	129,8	138,7	128,9	136,1
Marts	291	308	219	230	130,7	139,9	129,6	137,2
April	291	319	219	231	131,2	140,4	130,1	137,8
Maj	292	331	220	235	132,3	142,7	132,0	140,5
Juni	286	348	222	241	132,6	144,0	132,3	141,8
Juli	286	375	220	241	132,9	147,3	132,4	142,6
August	287	387	221	243	133,5	149,9	133,0	144,2
September	286	396	221	247	134,4	151,6	133,9	145,8
Oktober	283	398	221	250	136,9	152,4	134,3	146,6
November	282	410	223	253	137,8	153,9	135,5	148,6
December	284		222		137,9		135,4	

¹⁾ 1978-vægte

Råvareprisindekset stiger stadig voldsomt. Mens råvarerne i august 1979 lå 35 pct. højere end i august 1978, var stigningen i november på godt 45 pct. Brændselspriserne viser fortsat langt den største vækst og lå i oktober 60 pct. højere end i oktober 1978, mens prisstigninger på råvarer til byerhvervene kun var knapt 15 pct.

Engrosprisindekset steg fra august til november 1979 med 4,1 pct. Dermed var indekset steget med 13,5 pct. i forhold til november 1978. Fra november 1978 til november 1979 steg indekset for produktionsmidler med 17,2 pct. og indekset for forbrugsvarer med 6,5 pct. Engrospriserne på brændselsstoffer og smøreolier steg 51,9 pct., og engrospriserne på maskiner, værktøj og varetransportmidler steg 7,9 pct. Importvarerne steg 18,7 pct. og de danskproducerede varer 8,7 pct.

Forbrugerprisindekset er steget 4 point fra august til november 1979, svarende til en stigning på 2,7 pct. I november lå indekset 11,7 pct. højere end i samme måned 1978. De grupper, hvor prisstigningerne har været mindst, er telefon og porto (0,7 pct.), drikkevarer (4,0 pct.), fødevarer (6,2 pct.) og fritidsudstyr og underholdning (6,8 pct.).

Månedsprisindekset var i november 1979 9,7 pct. højere end i november 1978. Stigningen fra oktober til november var på 2 point, hvoraf 0,9 point skyldtes den halvårlige regulering af boligposten og 0,3 point reguleringen af en række ferieudgifter.

Lønudviklingen. Timelønsindekset for industriens arbejdere lå i oktober 1979 13,2 pct. højere end i oktober 1978, hvilket var samme stigningstakt som i september. I august lå timelønsindekset 10,0 pct. højere end i august 1978. Baggrunden for stigningen fra august til september er ændringen af ferieloven, som blev gennemført i forbindelse med Folketingets lovgivning i foråret på overenskomstområdet. I løbet af overenskomstperioden udvides ferien fra 4 til 5 uger, og feriegodtgørelsen stiger som følge deraf fra 10 pct. til 12½ pct. af lønnen pr. 1. september 1979.

Ifølge arbejdsgiverforeningens lønstatistik er den gennemsnitlige timefortjeneste for faglærte arbejdere steget 4,68 kr. fra andet kvartal 1978 til andet kvartal 1979. Heraf anslås lønglidningen til ca. 3,10 kr., og den har dermed udgjort 66 pct. af lønstigningen i perioden.

Danmarks Statistik har foretaget en foreløbig opgørelse af lønudviklingen for de kommunalt ansatte. Funktionærernes samlede løn steg i 1978 med 7,6 pct. mod 8,5 pct. i 1977, mens de timelønnedes samlede timefortjeneste steg 8,6 pct. mod 8,1 pct. i 1977.

Penge- og kapitalmarkedet

Forud for EF-topmødet i Dublin blev den danske krone overraskende nedskrevet med 5 pct. i forhold til alle øvrige valutaer i EMS-samarbejdet med virkning fra den 30. november 1979. Kronejusteringen var som tidligere nævnt et led i regeringens helhedsplan til løsning af de økonomiske problemer.

Den anden kronejustering inden for en to-måneders periode medførte, at den effektive kronekurs fra januar 1979 og frem til udgangen af året faldt med knapt 9 pct. Man skal mere end tyve år tilbage i tiden for at finde et fald i kronens internationale værdi i samme størrelsesorden. (Den effektive kronekurs viser den danske krones udvikling i forhold til en kurv af de 14 vigtigste valutaer i dansk udenrigshandel).

Salget af indenlandske statsobligationer blev mindre end ventet i 1979. I Finansredegørelsen fra oktober blev bruttotilgangen i nominel værdi anslået til 45 mia. kr., men den blev omkring 10 mia. kr. mindre. Baggrunden herfor var, at låntagningen i efterårsmånederne blev lavere end antaget, selv om der var store statslige kasseunderskud. Dette skyldes den valutarisk betingede likviditetsstramning i kølvandet på den internationale valutauro og en afventende holdning hos investorerne på baggrund af regeringsskift og rentestigningen i udlandet. Renten på statsobligationer steg ellers fra udgangen af september til

udgangen af december med omkring en halv procent, og de længstløbende serier gav ultimo året en effektiv rente på 18,5 pct. Til sammenligning lå realkreditobligationerne med nogenlunde uændret renteniveau i samme periode. Ultimo året gav en 20-årig åben realkreditserie en effektiv rente på 17,8 pct.

Anne-Katrine Pilegaard

22. januar 1980

Indeks

ØKONOMI OG POLITIK

53. årgang 1979

<i>Bøje Larsen: De folkevalgtes reducerede indflydelse i det kommunale skatteligningsarbejde..</i>	3
<i>Gustav Kristensen: Markedsmagt på råvaremarkedet belyst med OPEC og andre eksempler</i>	25
<i>Bøje Larsen: Max Webers bureaukratianalyse: Misforståelser og muligheder</i>	36
<i>Kjeld Møller Pedersen: Fordelingen af levkårene i Danmark – en kritisk vurdering af og kommentar til en undersøgelse</i>	77
<i>Erik Jørgen Hansen: Hvad velfærdsundersøgelsen drejer sig om – eller kritisk forskning kontra social teknologi</i>	117
<i>Niels J. Blunch og Kai Kristensen: Kønsdiskriminerende reklame – kommentarer til en empirisk undersøgelse</i>	121
<i>Henning Sørensen: Den militære profession – som profession</i>	139
<i>Kjeld Møller Pedersen: Goddag, mand – økseskaft! – eller om at føre faglig debat med plus- og minusord</i>	175
<i>Preben Sepstrup: Ortodox positivisme og teoretisk statistik, rystet sammen med manglende praktisk erfaring er en farlig blanding – En korrektion til »Kommentarer til en empirisk undersøgelse om kønsdiskriminerende reklame«</i>	178
<i>Gustav Kristensen: Udviklinger i de internationale råvareaftaler for sukker og kaffe</i>	186
<i>Jens Lunde: Om kapital- og debitorgevinster – et vue</i>	195
<i>Peter Nielsen: Beskæftigelsespolitikken i 60'erne og 70'erne – Baggrund – Interesseudsættninger – Konsekvenser</i>	209
<i>Torben Worre: Europavalget</i>	259
<i>Erik Svensson: »Sydslesvig mellem London og Stockholm«</i>	297
<i>Gustav Kristensen: Beskatning af dybhavets nodulminer</i>	320
<i>Sven Illeris: Regional koncentration ophører i de industrialiserede lande</i>	333
<i>Henning Olsen: Om klasseulighed i alderdommen – en empirisk undersøgelse</i>	350
<i>Udviklinger i den internationale og danske økonomi</i>	65, 162, 286, 375